

Фінансові аспекти моніторингу, звітності та
верифікації даних про викиди парникових
газів для цілей системи торгівлі
дозвільними одиницями на викиди
парникових газів

Торгово-промислова палата України

28 жовтня 2015 р.

Масюков Павло

Система торгівлі дозвільними одиницями на викиди парникових газів

Система торгівлі дозвільними одиницями на викиди парникових газів для України є новим інструментом зниження викидів парникових газів на промислових підприємствах.

Відсутній практичний досвід витрат підприємства, пов'язаних із участю у системі торгівлі дозвільними одиницями.

ЄС протягом останніх більш ніж 10 років використовує системи торгівлі дозвільними одиницями як основний внутрішній інструмент із скорочення викидів парникових газів. Отже досвід ЄС в цьому питанні може бути взятий до уваги.

Основні складові фінансових витрат, пов'язаних із МЗВ

Моніторинг, звітність та верифікація (МЗВ) даних по викидам парникових газів – обов'язок оператора установки.

З досвіду деяких країн ЄС витрати промислових підприємств (неенергетичного сектору) витрати на МЗВ у загальній частці витрати, пов'язаних із участю у системі торгівлі дозвільними одиницями, становить приблизно 70%.

Фінансові витрати, пов'язані із здійсненням МЗВ, мають надмірний характер для малих підприємств, що також мало вплив на рішення щодо виключення малих підприємств із системи торгівлі дозвільними одиницями в ЄС.

Структура фінансових витрат на МЗВ

Витрати на моніторинг, звітність і верифікацію складаються з наступних елементів:

- внутрішніх витрат, що складаються безпосередньо, в першу чергу, із витрат часу персоналу підприємства та керівництва підприємства, спрямовані на питання системи торгівлі дозвільними одиницями;
- зовнішніх витрат, що складаються із консультаційних послуг сторонніх організацій з питань дотримання вимог підприємства з моніторингу, звітності та верифікації;
- капітальних витрат, що включають витрати, пов'язані із засобами обліку спожитих ресурсів (в першу чергу паливно-енергетичні ресурси), засобами визначення якісних характеристик ресурсів (лабораторії), збільшення періодичності здійснення випробувань, засобами зберігання даних та ін.

Структура витрат підприємства з питань МЗВ

Для цілей наведення прикладу взято досвід підприємств Швеції з МЗВ, який доцільно розглядати не у абсолютних значеннях, а у порівнянні між групами витрат.

Таким чином, можна зробити наступний розподіл:

- внутрішні витрати: 51,7%
- зовнішні витрати: 35,8%
- капітальні витрати: 12,5%

У середньому, внутрішні витрати підприємства на МЗВ включають 38,8 людино-днів (персонал та керівництво). Також середні значення на прикладі Швеції побудовані на показнику 44 Євро/година зайнятості співробітника підприємства.

Структура внутрішніх витрат МЗВ

Внутрішні витрати підприємства з МЗВ включають:

- навчання персоналу підприємств з вимогами МЗВ;
- підготовка плану моніторингу з викидів парникових газів;
- підготовка заявки на отримання безкоштовних дозвільних одиниць на викиди парникових газів;
- періодичне збирання даних для забезпечення коректного обліку викидів парникових газів;
- базове навчання керівництва підприємства для прийняття управлінських рішень;
- підготовка щорічного звіту про викиди парникових газів підприємства;
- інше.

Структура зовнішніх витрат МЗВ

Зовнішні витрати підприємства з МЗВ включають:

- підготовка плану моніторингу;
- підготовка заявки на отримання безоплатних дозвільних одиниць на викиди парникових газів;
- підготовка щорічного звіту про викиди парникових газів;
- верифікація щорічного звіту про викиди парникових газів (обов'язкове залучення незалежних організацій);
- верифікація заявки на отримання безоплатних дозвільних одиниць на викиди парникових газів (обов'язкове залучення незалежних організацій);
- збільшення періодичності замовлення послуг зовнішніх організацій із випробувань якісних характеристик ресурсів, що споживаються (в більшості випадків – викопного палива);
- інше.

Структура капітальних витрат МЗВ

Капітальні витрати підприємства з МЗВ включають:

- додаткове обладнання засобами обліку;
- додаткове обладнання засобами випробувань якості ресурсів, що споживаються;
- заміна засобів обліку, що не відповідають мінімальним критеріям;
- акредитація власних лабораторій (із можливими виключеннями);
- встановлення автоматизованої системи обліку викидів парникових газів (за бажанням);
- встановлення системи безперервного обліку викидів парникових газів (інструментальний метод);
- Інше.

Умови для застосування виключень (послаблень) з питань МЗВ

Умови, які можуть вважатися аргументацією для пом'якшення вимог до певних елементів МЗВ:

- технічна нездійсненність;
- надмірні фінансові витрати.

Технічна нездійсненність має бути детально аргументована.

Прикладами аргументації можуть служити відсутність технічних ресурсів (технології та методики, що вимагаються) у певний період часу здійснювати заходи з МЗВ в повному обсязі.

Надмірні фінансові витрати мають також бути детально аргументовані. Аргументацією має служити взаємозалежність витрат та пов'язаною з ними покращення точності даних. В цілях фінансового обрахування досягнутого покращення в ЄС приймається показник 20 Євро/т.СО₂. Також цим виключенням не можуть скористатися підприємства, в яких загальна вартість додаткових витрат не перевищує 2 000 Євро у рік, або 500 Євро у рік для підприємств, з низьким показником викидів парникових газів.

Дякую за увагу!